

TEVYNE

Organas Susivienijimo L. A.

N 34.

Shenandoah, Pa. 31 Rugsejo - August - 1901 m.

metas V.

NEDELINIS LIETUVISZKAS LAIKRASZTIS ISZEINANTIS KAS SUBATA.

ENTERED AT THE POST OFFICE AT SHENANDOAH, PA., AS SECOND CLASS MATTER JULY 22, 1901.

THE WEEKLY
"TEVYNE - FATHERLAND."
Organ of the Lithuanian National Alliance.

PUBLISHED EVERY SATURDAY.
at 119 E. Centre Str., Shenandoah, Pa.

Subscription \$1.00 per year.

All communications should be addressed:
Rev. A. Kaupas, 114 Theodore Street,
Scranton, Pa.

Rates of Advertising:

one inch, once.....0.50
one inch, one month.....\$1.00
one inch, per year.....\$10.00

„Tėvynė“ ne sąnariams Susivienijimo kasčiuoja per metą \$1.00. Korespondencijas reikia siųsti ant adreso.
REV. A. KAUPAS, 114 Theodore str.,
Scranton, Pa.

ADRESAI

Susivienijimo Virszininku.

Prezidentas A. Teplir, Pittston, Pa.
Vice-prezidentas J. Karalius,
652 German str., Baltimore, Md.
Sekretorius J. Jurgelevicz,
605 W. Mahanoy str., Mahanoy City, Pa.
Kasierius Chas. Radzievicz,
Shenandoah, Pa.
Kasos globėjai { A. Kolczinski, Minersville, Pa.
J. Daukszis, 41 Daugher Lane,
Wilkes-Barre, Pa.
Knygius - Rev. M. Szedvydis, Pittston, Pa.
Dvasizskas vadovas ir prezidentas ex-officio
Augszciausio sudo, Rev. J. Kuras,
Forest City, Pa.

LITERATISZKAS KOMITETAS.

Rev. A. Milukas, Shenandoah, Pa.
Rev. A. Kaupas, 114 Theodore str.,
Scranton, Pa.
Prof. J. Zemaitis, Shenandoah, Pa.

PATEMIJIMAI.

N 30 Tėvynės mano straipsnis patilpo po rubrika „Patėmyjimų.“ Rasztydamas aną straipsnį turėjau ant mislių parasztyti dar kelis straipsnius, kuriuose reikėjo man isz istorijos faktais ir teipgi faktais isz dabartinio mus gyvenimo parodyti, kad tikru tėvynainiu, t. y. mylinciu savo tėvynę, tikru tautieciu galima vadinti tik tokį lietuvį, kurs nepaniekina savo tėvų palikimų, kurs, darbuodamas ant tėvyniszkos dirvos, nezeidžia, bet paremia mus lietuviszkai katalikiszka draugija.

Nelaimė bet užsiuntė ant manęs akių ligą, prie tos ligos prisidėjo dar antra, o teipgi ir tuli rupescziai, kurie nedaleido man iszpildyti mano užmanymą Skaitytojai „Tėvynės“ teatleidžia man, ką nepilnai iszgildjisiu savo temą. Nors negalėsiu visiszka atlikti pradėtą darbą, tai tebuna man leista nors sziaip teip jį užbaigti.

* * *

Taigi andai pasakiau, kad mūsų bocziai pagaliaus krikszczyonybės nepažinę, savo tautiszkus darbus jungė su tikybiszkais.

Necituosiu czia paliudyjimui tvirtinimo teisingumo, papraszysiu tik, kad kožnas skaitytojas atverstų Lietuvos istorijos lapus, o ten ras mano žodžių patvirtinimą.

* * *

Pasakiau aname straipsnijoje teipgi, kad tik katalikiszkam tikėjimui privalome aczių tarti, juog nors į pabaigą XIX szimtmezio galėjome skaitlingai stoti į kovą už „kalbą, turtą paskutinį lietuvio ir kataliko“, anot dainiaus žodžių, o teipgi už kitas savo szvencziausias tiesas.

Patvirtinimą szitos teisybės galime darodyti isz visų pusių surinktais davalais. Bet sziczia asz apsirubėziuosiu tik vien davalais isz istorijos mus raszmėnybes. Taigi tvirtinu, kad kiekvienas, kuris yra nors pavirszutiniai apsipažinęs su mus raszmenybe, turi pripažinti, kad katalikiszkoji teisybė, katalikiszkoji dvasiszcija ir katalikiszkoji inteligencija (apszviestunija) yra pastaczjus pamatus mus tautiszkam kilimui, o teipgi ir prie statymo sienų ir viso namo mus tautystės yra daugiausiai pasidarbuvusios. Jieszkokime patvirtinimo szitam skelbimui isz szaltinių nekatalikiszka. Kiekviens pripažis, juog isz raszty, parasztytų žmonių, neapkenczianczijų katalikystės, galima padaryti didelį argumentą už katalikystės naudą, jei toki jos neprieteliai ką ant jos naudodos liudija. —

Daktarą Szliupą daugybė lietuvių pažįsta kaipo didžiausią nepretelių katalikystės ir teisingai, nes tas žmogus negali niekur iszkęsti neparodęs savo neapykantos dėl tikėjimo, kuriam jis privalo dėkavoti už viską, ką jis gero sziaidien turi. 1) Nepaisant bet ant to įnirszimo pats Dr. Szliupas tankiai priesz savo norą duoda liudijimą katalikystei. Terp kitų savo knygų anas daktaras yra paraszęs knygą „Lietuviszkiejie Rasztai ir Rasztininkai.“ Toje knygoje jis norėtų perstatyt katalikiszka tikėjimą kaipo žmonis tamsinantį; pilna ten nieku neparemtų užmėtinė-

1) Daugumas lietuvių gal nežino, kad dabartinį neapkęstoją katalikystės leido į mokslus, jo dedė kun. Szliupaviczius (ir pats Szliupas, vadinosi Szliupaviczium bestudentaudams Europoje), o ant užbaigimo daktarystos mokslų ir ant daktariszko patento įzpirkimo gausius pinigūs sutelkė kitas kunigas katalikų — kun. A. Burba.

jimų prieš šventą tikybą, bet, kad prisieina kur apsaukti faktą, autorius nenorėdamas išduoda kuogeriausią liudijimą katalikizmo tikėjimo naudingumui dėl mūsų tautos.

Per daug laiko ir vietos užimtų perkartinėjimas tos visos knygos: paimsiu čia tik jos įtalpą. Beveik ant 200 puslapių (23 iki 219) autorius aprašo gyvenimą ir darbus 35 Lietuvos rasktininkų. Taip tarp tų 35 rasktininkų yra 14 katalikizmo kunigų (priskaitau prie to skaitliaus kunigų: S. Stanevičų, J. Rupeiką ir J. Zelvavičią, kurių p. Szliupą nepavadino kunigais, bet kurie jais buvo, kaip gerai žinoma). Iš 21 likusių kitų ne kunigų rasktininkų, nemažiau kaip asštuonis turime priskaityti prie skaitliaus darbininkų, visada dirbusių vardan tautystės anksčiau sujungtos su religija. Vardai: D. Poszka, S. Daukantas, L. Ivinskis, Ugianskis, J. Juskevičius, P. Arminas — tai vardai prakiliausių tautiečių, o kartu ir karsztų, tikrų katalikų. Jeigu norėtumėme skirti grynus tautiečius, nekludžiusius visai tikėjimo, dirbusius tik vien ant tautiskos dirvos, tai galėtumėme parinkti vos tik kelis vardus iš paties daktaro Szliupo suraszo: — P. Lipszta, K. Praniauskiute, J. Pliateris, N. Aklaitis, Viszteliauckas, Basanavičius ir Jankus. Bet pagal mūsų patentuotų tautiečių regulą ir iš szito mažo skaitliaus reikėtų išsijoti nekurios. Pagal savo teisybę tikrais tautiečiais rasktininkais mus Jociai, Domijonaicziai ir Ramanauskai pripažintų tik p. p. Jankų ir Viszteliaucką, nes kiti paminėti rasktininkai anaipol nepasirodė savo rasktuose tokiais, kad juos galima būtų skaityti prie kategorjos dabartinių mūsų „szirdingųjų“, patentuotų tėvynės mylėtojų (skaityk mylėtojų tėvynės).

Taigi pagal paties Szliupo raskymą didžiausi darbininkai ant mūsų raskmenybės dirvos, taigi didžiavyriai, ką budino tautą iš amžių miego, buvo arba kunigai arba kunigų draugai, geri katalikai,

kaip ve: Poszka, Daukantas, Ivinskis, vysk. Valanczius, kun. Drazdauckas. Pabrėža, Juskeviczia, Burba ir t. t.

Akyveizdoje szitokių faktų, o teipgi, kad aisimjime, juog Lietuvos žmonės tai uolus katalikai, su mažu išėmimu, ką gi mes turime pasakyti ant Szliupo, Liėtuvos, Vieniybės o ir kitų neva katalikų išzperėtų tautiečių, kurie mano, kad jei žmogus yra geras katalikas, tai anš negaljs vadintis tautiečiu? Išztiesų turime pripažinti, kad visi tokios nuomonės prisilaiką yra apgautais apgavikais. Vieni iš jų yra tikrais szuleriais, kurie mato savo neteisybę, bet dėl biznio varo tokią politiką, o kitems geriausiai tinka vardas apgautų apgavikų.

Norite žinoti, kas tai yra apgautas apgavikas? Paimkite žmogelį be jokio mokslo, arba visai mažo mokslo, kuris per kelis metus prisiskaitęs „tautiszkių“ laikraskzčių yra arba jau pilnu Szliupo szalininku, arba dar stovi ant pusiaukelio. Iš jo burnos išzgirsite visokias zaunas ant kryžiokų, bažnyčių, kunigų ir t. t. Neretai jis tas zaunas zaunydamas mislija pasirodąs tikru tautiečiu, mokintu, apszviestu. Tai yra apgautas apgavikas.

„Teip, gerai, tinku, kad katalikizma kunigija daug darbuojasi dėl mūsų žmonių labo,“ pasakys prispirtas priešienos mus istas, „ale Amerikos lietuviszki kunigai,“ — tuojaus jis susigriebs nesidarbuoja suvis arba visai mažai.“ Idant Tėvynės skaitytojai galėtų lengvai ir ant szitokio užmetimo atsakyti, meldžiu skaityt, ką čia toliau raskzau.

Visi mes girdėjome apie tai kad Amerikos lietuviai įstengė pasirodyti per visasvietinę parodą Paryžiuje 1900 metuose. Kas pirmiausiai pakėlė tą užmanymą? Atsakau: dar keliais metais prieš tą parodą, nes 1893 m. dabartinis kun. Milukas, tada budamas klieriku Philadelphios seminarijoje, susitaręs su dabartiniais kunigais Kaupu Zilinsku (tada dar klierikais) pradėjo

raginti visus lietuvius rengtis, idant per visas vietinę parodą 1900 m. galėtų „po kelių tukstanczių metų tylaus, nuolatinio kruvino darbavimosi apsaukti urbi et orbi savo vargus, bėdas, darbus, jų pasekmes, naudingas daugiausiai žmonijai, bet ne patiems darbininkams.“ Sutvėrę tam tikrą Lauryno Ivinskio Eurpėjiszka Amerikiszka draugystę tie tris jauni vyrai išzleido du atsizsaukimų visuomenę. Menkos buvo jų pajiegos, bet didis noras gerą padaryti, didis pasizšventimas. Kun. Zilinskas neužilgio po tų atsizsaukimų izzleidimui įsiszventęs pavedė draugystei visą savo kolektą per primicijas gautą, klierikas gi Kaupas ir Milukas paskutinius savo graskzius gausiai aukavo; A. Milukas neturėdamas pinigų, pavedė draugystei savo paskutinį laikrodėlį, kurį izzleisus ant lioterijos, pasidarė teipgi kelios deszimtytys dolerių. Lietuviszka visuomenė nebuvo jautri ant atsizsaukimų, szian ir ten atsirado pritarėjai, bet abelnai imant ir priešų nemaž buvo, pavydinčių aniems tautiečiams tokio puikaus užmanymo. Bet mislis ta reprezentavojimo lietuvių per parodą ant kelių metų apszvaiginta, vėla atgijo ir prieš pat parodą, kadą net tuli, priešzais pirmiaus buvę, agitavojo dėl jos, susirinko atsakanti maždaug medega. Nėr čia ką daug raskyti apie parodą; lietuviai žino apie ją gerai; pasinaudosim čia tik iš tos parodos kataliogo, parengto vieno iš L. Jvinsko L. A. D-res sąnarių.

Pagal „statistiką visų liet. knygų,“ atspaudintą kasztais parodos fondo, iki 1900 m. nuo pradžios emigracijos Amerikoje atspaudinta izzviso į 200 knygų, pavadinant tuom vardu visokias broszurėles, net tokias „kabalas“ Paukszčio spaustuvės arba visokius sziukszlynus Kardo redakcijos.

Taigi išz visų tų dviejų szimtytų lietuviszkių knygų atspaudintų Amerikoje iki pabaigai 1900 m. beveik trečzia dalis pagal skaitlių yra knygos izzleistos kunigų, ar paraszytos kunigų arba tokios, prie kurių izzleidimo prisidėjo lietuviszki Amerikos kunigai. Jeigu gi pradėsime tas kny-

gas perkratinėti pagal jų vertę literatizką ar mokslizką, tai persitikrimsime, juog ne treczia dalis, bet dididesnė pusė lietuviszkų knygų, vertų to vardo, yra iszleistos kunigų arba su pagalba mus kunigų. Pirmutinė lietuviszka knyga, Amerikoje atspaudinta, buvo iszguldyta zokoninko A. Zeytz'o taigi kunigo. Kunigų arba su pagalba kunigų iszleistos knygos isz ties yra papuoszimu lietuviszkos literaturos Amerikoje, visai mažas nuosizmtis jų yra tokios, ką butų be vertės.

Paimkime Daukanto „Budą Senovės Lietuvių“, arba „Istorija L.“ II t. kurias perraszinėjo į spaudą kun. Burba ir kurių korektas skaitė, paimkime to paties kunigo parengtas „Lietuviszkas dainas“, arba „Robinzon'ą Kruzių“ ar „Akyvus apsireiszkimus sviete“ kun. Kaupo verstas, peržvelgkime nekurios „Garso A. L.“ iszleidimus, Dirvos knygas, arba kun. Zilinsko (Jr. Jono) ir kun. Miluko Albumus, o isz ties pripazįsime, kad lietuviszka kunigija Amerikoje padarius yra didelius nuopelnus ant tautiszkos dirvos.

Nekurie gal pasakys, kad kunigų geresnis padėjimas, geriaus jie gali aukauti ant tėvynės labo, kad jie lengviaus gali isztesėti grasziais ir t. t.

Ant szitokio pasakojimo atsakyciaiu, juog geriaus apsvarstant tokis iszteisiznimas nieko negiluoja. Turime męš po visas Amerikos kolonijas žmonių, ką yra ar buvo gražiai prasigivenę ir daug didesnį pelną turėjo ar turi už turtingiausią Amerikos liet. parapiją klebonus. Lietuvių su dideliu turtu ir dideliais uždarbiais rasime du ar tris syk daugiau, nei yra viso lietuvių kunigų Amerikoje. Girdime daug pasakojimų apie turtus mus kunigų, bet kad prispirtumėme tokį pasakorių pavadinti vardais tuos turtingus kunigus, tai vos du ar tris jis galės mums paminēt.

Neklysiu daug, jei pasakysiu, kad abelnai imant, mus klebonai, po apmokėjimui kasztų užlaikymo savo namo,

netur daugiau kaip 60 — 70 dol. ant mėnesio, t. y. po 2 dol. ant dienos. (Iz to jie turi apsirengti, iszeiti ir t.t.) Didesnė dalis mus saliuonykų, kada einasi biznis, trni didesnį pelną kasdien. Czianedarau ginczo apie uždarbį keno; Dieve duok, kad visi arba nors didžiuma mus svieto isztesėtų prasigyventi ir nusipirkti namus, vertus kelių tukstanczių dolerių. Noriu tik atkreipti atydą, kad mus kunigija teip gausiai szelpianti literaturą, iszleidžianti geras knygas, kurių žmonės dar nenori pirkti, kad ta mus kunigija, paantrinu, aukauja nedėlto, kad ji butų turtinga, ale dėlto kadgi yra milaszirdinga. Vėlionis kun. Burba pasimiręs nepaliko tukstanczių, nei szimty. Bet jis umainumirė! O ką jis butų palikęs, jei butų jam reikėję per kelis mėnesius daktarautis, gydytis? Iszties butų skolas didelės palikęs, teip kaip a. a. kun. Kraucziunas Brooklyne, už kurio skolas po jo smert parapija turėjo į valias baladonės.

Daug dar galėcziau raszyti, ale te užtenk szito. Taigi teip Lietuvoje, kaip ir czia Amerikoje katalikiszkoji kunigija daug yra gero padarius, jau tai aukomis, jau tai darbu (nors ir teip darbo į valias turėjo, beorganizuodama parapijas, statydama bažnyczias, ir t.t.) Daug gero tautystei yra padarę lietuviai katalikai, savo graszius aukaudami ant kožno bevieno gero dalyko. Istai ir Szliu po pasekėjai, teisybė, paremia tautiszkus darbus, ale tik tuszcziu riksmu,

Jei jie duoda pusę dolerio, tai nori, kad laikraszcziai apie juos ilgai raszytų. Katalikai gi aukauja ne dėl garbės, bet isz milaszirdystės, velydami kuogeriausių užmanymų iszszipildymo. Katalikai lietuviai iszstatė bažnyczias, stato iszkalas, užlaikė laikraszczius, kurių tuli dabar pavirto į bedieviszkus, nors pirma sakėsi busią teisingais. Už piniigus gautus už maldaknygas nuo katalikų, visi mus istų vadai įstengia net blogą daryti, neturėdami kur dėti graszius.

Bet duos gal Dievas, kad lietuviai katalikai susipras, juog reikia szelpti, perkant ar parduodant, tik tokį žmogų, kuris pelnu, isz mus gautu, nesinaudos ant pažeminimo mūsų, ant mūsų tikėjimo skriaudimo.

Svieto karalyseziu skolos.

Pagal atskaito p. O. P. Austin'o virszininko Sus. Valstijų statistikos komissijos, viso svieto karalysezių skola ir proporcija jos pripuolanti ant kožno gyventojo szitokios yra.

Szalis	skola	Antkožno žmogauspauola po.
Kynai....	287,123,500 dol.	0.72 dol
India....	1,031,603,705	4.67
Japonija..	206,799,994	4.78
Vokietija.	557,626,622	9.96
Meksikas.	168,771,428	13.36
Suvienytos		
Valstijos.	1,107,711,257	14.52
Szvedija..	85,154,820	16.17
Danija...	55,795,724	24.15
Maskolija.	3,167,320,000	24.56
Austria..	642,194,000	24.89
Austria Hun-		
garija....	1,154,791,000	25.80
Turkija..	726,511,195	29.25
Brazilija.	480,985,000	33.56
Czili....	113,240,000	36.41
Rumanija.	380,136,991	47.37
Hungarija	904,941,000	47.75
Canada...	265,494,000	50.59
Egiptas..	500,402,729	53.61
Graikija..	168,548,444	69.25
Belgija...	504,459,540	75.63
Italija....	2,583,983,780	81.11
Nederlan-		
dija.....	466,419,294	99.74
Szpanija..	1,727,994,620	95.53
Argentina	509,604,444	128.85
Portugalija	670,221,374	143.82
Uruguay.	124,374,189	148.06
Francuzija	5,800,691,814	150.61
Honduras	89,376,920	219.60
Austral-		
asia.....	1,183,055,000	263.90

Pataisymas klaidu.

1. No 32 Tėvynės per neapsižurėjimą padariau klaidą suspenduodamas Waterbury'o kuopos sąnarį Juozą Jankaucką, kuris yra numiręs; taigi sziuomi atszaukin, kad Juozas Jankauckas yra numiręs ir iszmokėta posmertinė.

2. P. T. Astramskas buvęs Centr. Sekr. S. L. A. neiszbraukė isz Centr. knygų Joną Tareilą, per ką man greit beraszant — neapsižurėjus tapo suspenduotu; sziuomi pataisau klaidą, kad nėra ir nebuvo reikalo spenduot Joną Tareilą, kadangi jis jau yra seniai isz Susivienyžimo praszalintas.

3. Marę Vasiukevyczienę Waterbury'o kuopos sanarę man perkėlus isz kuopos į dr. Szv. Franciszkaus tapo, per klaidą pagarsinta už naują sanarę. Sziuomi pataisau, kad Marę Vasiukevyczienė priguli prie Sus. jau keletas metų ir yra pilna sąnarė.

Juozas Jurgelevyczia
Centr. Sekr.

Iszpanu Inkvizicija.

Nedaugelis nusidavimų teip daug ir teip įvairias nuotarmes apturėjo, kaip iszpanų inkvizicija. Istorijos tyrinėtojas gali kvotinėti ją isz įvairių pažvilgių. Jis norėdamas gali kalbėti apie jos principą, tariamąją tikėjimiskąją netoleranciją. Akyva yra, juog daboiant ją su tnomiaikiniais kitų Europos draugijos sudais isznyksta daug neteisingų įspudžių. Nau linga yra tyrinėti, kokias geradėjystes apturėjo nuo inkvizicijos Iszpanija.

Ar smarkumas inkvizitorių buvo užtiesų tokis koku jį tuli perstato tai yra dailus klausymas isztyrti ir atsakyti. Sekti inkvizicijos pakilima, ugį ir nuopuolį butų labai smagum dalykų. Szituos ir daug kitų dalykų galima butų mėginti isztyrti kas link tos garsios įrėdnės, bet laikas neleidžia mums ilgai apie viską kalbėti. O vėla mės mislijo me dirstelėti ant iszpanų inkvizicijos isz kitos pusės, kuri ypacz užima kataliką mokintinį, beje, ar iszpanų inkvizicija yta atžala katalikiskos bažnyčios? Kitais žodžiais, ar inkvizicija buvo bažnytine ar svietiszka įrėdne (institutija)?

Be baimės mes atsakome, juog iszpanų inkvizicija buvo valstijos įrėdne.

Jos 1) pradžia 2) siekiai, 3) surėdymas, pagaliaus, 4) prieszingumas sositui apasztaliskam visas tas parodo, juog bovo ji karaliskuz įrankiu.

Pakalbėsime trumpai apie kiekviena.

1] Antroje pusėje penkiolikto szimtmečio Sicilija buvo prijungta prie Iszpanijos vieszpatystės. Tos salos (Sicilijos) inkvizitorius aplankė Iszpanijos karalių Ferdinandą ir praszė jo, kad patvirtintų privilegijas, kurias suteikęs buvo inkvizicijai. Fridrikas II, sznekėdamas su karaliu De Borberis (toks buvo vardas ano siciliečio) ragino jį, idant ir Iszpanijoje įstatytu inkvizicija. Turtingas Sevillos ukėsas, Diego Merlo, parėmė užmanymus Sicilijos inkvizitoriaus.

Ferdinandas noriai klausė tų kalbų ir pasirodavijęs su karaliene Izabella, o teipgi žinodamas, juog diduma jo vieszpatystės žmonių sąjaučia inkvizicijai,

paraszė pas popiežiu Sikstų IV praszėdams pavelijimo įstatyti inkvizicija.

Szv. tėvas raszte, iszleistame 1 d. Lapkriczio 1478 metuose, sutiko ant karaliaus praszymo; vėliaus bet, kad patyrė tikrą siekį, dėl kurio karalius rūpinosi įsteigti inkvizicija, popiežius apskelbė. juog anas rasztas nuo jo buvo iszpraszytas per apgavystę, ir dėlto suteiktą pavelijimą atszaukė.

Taigi matome, juog paczioje pradžioje iszpanų inkvizicija nebuvo tokia, kokia ją geidė regėti szventas tėvas, bet buvo karaliaus įrėdne, įrėdne valstijos, svietiszka įrėdne.

2) Inkvizicijos siekiu buvo ne tikėjimo labas, kaip buvo iszpanų karalius raszęs pas popiežių Sikstų, bet kas kitas.

Segni protestonas sako, juog iszpanų inkvizicija buvo iszmislyta, idant iszlupti turtus turtingiems ir svarbą galingiems. Iszties Ferdinandas malonėjo joje atrasti progą pripildyti pinigais savo tuszias skrynias; sustiprinimas bet valdžios buvo jo didžiausiu siekiu teipgi, sumažinti galybės amžinų jo szalies nedraugų — žydų maurų (mahometonų).

Kad 1477 m. Iszpanijos gyventojai praszė Ferdinando smarkiaus pradėti bausti žydus, szis nusprendė įstatyti inkvizicija, kuri busianti krikščionių apgynimu nuo susidraugaujusių krikščionijos nevidonų prieszais Iszpanijos laisvę.

Iszpanijos laisvė argi tai tikėjimiskas, o ne politiskas siekis?

Kad maurai ir žydai likos iszvyti isz Iszpanijos, nauji tos szalies nevidonai atsirado, kurie dangstėsi po protestonų vardu.

Kalbu dabar vien isz politisko pažvilgio. Jeigu Liuterio mokslas butų pasiplatinęs Iszpanijoje, savytarpinės karės butų sukilusios ir ten, kaip ir kitose Europose szalyse, kur toji atskalarado svetingumą. Tos karės butų iszties pražutingos Iszpanijai, kurios žali laukai butų apsilieję krauju, kurios sostas sulaužytas gal butų buvęs, krikščionija butų galėjusi isznykti toje szalije; Mahometo ir žydų burtai butų įsi vyra vę krikščionijos vietoje, nes žy-

dai ir maurai vis dar lukuriavo tik atsakanczios valandos, idant suvienytomis pajiegomis patremti savo senąjį prieszą — katalikiską Iszpaniją. Karolius V ir Pilypas II pamatė grumojantį paojų ir jeigu jie nebutų meginę asztresniu budu numalszinti dužojantį savo szalties neprietelių, jie butų neiszpildę, kaipo karaliai, savo priderysczių.

Karalius V gromatoje pas szv. tėvą Deona X teisina savo asztrų apsiėjimą ne tuomi, juog platinantysi teip vadinama reformacija klysta tikėjime, bet juog jos dvasia esanti revoliuciiszka (maisztininkiszka).

"Arogantiszkas ir raginas prie maisztų bedieviszkas Liuterio mokslas, kuris grumoją visoms svietiszkomis ir tikėjimiskoms Vokietijos įrėdnėms", raszo Karalius — butiniai reikalauja smarkiausios inkvizicijos". — Laike Burbonų vieszpatavimo iszpanų inkvizicijos siekiu buvo — sumažinti mažesnių vieszpaczių (vassalų) galybę ir sudrutinti ab-soliutiską monarchija.

Dėlto gi toji inkvizicija nuo pat pradžių iki pabaigai buvo politiszka įrėdnė.

Nors nekurie isz tos inkvizicijos urėdinikų budavo isz dvasiszkos luomos, isz to ne iszeina, juog ji buvo bažnytine įrėdne. Kunigai aname laike paszaukti budavo užimti valstijos urėdus.

Didysis inkvizitorius — urėdiszkoji galva, paskiriamu buvo karaliaus ir karalius galėjo jį pavaryti isz to urėdo, kada tik užsimanydavo. Teisybė, popiežius patvirtindavo inkvizitorius, bet isz iszpaniskųjų vieszpaczių pobudžio, mes žinome, juog tas daroma buvo tik dėl formos. Jeigu popiežius butu atsiskę patvirtinti iszrinkimą, karalius ir be to butų apsiėjęs.

Didysis inkvizitorius turėdavo tiesą iszrinkti kitus urėdininkus. Pats budamas karaliaus kreatura (paklusnumtarnu) jis nedrįso paskirti nei vieną į inkvizicijos urėdininkus, kuris butu prieszingas karaliaus užmanymams. Laimė dar, juog anuose laikuose augszcziausia urėdą užimdavo paveizdingi vyrai, bet jų užmanymai kas link permainų tankiausiai į nieką karaliaus pavercziami buvo. Kada popiežius, pavėizdan,

priesinosi paskyrimui svietiszkuju inkvizicijos urėdininku, Ferdinandas atsakė: ar jusų szventybe nežinote, juog jei inkvizicija turi valdžią, tai nuo karaliaus tą valdžią gavo. Patvirtina sztuos karaliaus žodžius ir tas, juog isztarmės inkvizicijos visada buvo prigulmingos nuo Iszpanijos vieszpaczių.

Kas daugiau — nei vienas tos įrėdnes nutarimas nebuvo iszduotas be pavelijimo valdžios ir, kada kokis jos prisakymas iszeidavo, visada jis pasirodydavo su karalių vardais, ne vardan dvasiszkos valdžios.

„Jų Ciecoriszka Augsztybė nori,“ „Jų Ciecoriszka Augsztybė paliepia“ atsitinka tas tankiai; niekad bet mes nerandame mažiausio priminimo, juog varde Bažnyczios valdžios inkvizicija ką įsakė, nusprendė.

Toliaus, kas atsitikdavo su konfiskuotais turtais? Dalis tiktai juog, vos tik apsimokėdavo sudo kasztai, paskiriama buvo inkvizitoriams, viskas-gi kas atliko, eidavo į karaliaus įzdą.

Karaliskzas iszpanų inkvizicijos pobudis pasirodo dar aiskiaus isz jos prietikių su szv. Petro sostu.

Istorija iszpanų inkvizicijos yra tai vienas ilgas ginczas tarp Iszpanijos karalių ir Romos vyskupų (t. y. popiezių). Sikstus IV pradėjo tuos ginczus, ir per szimtmeczius jie tęsėsi.

Kaip buvo pirmiaus pasakyta, Sikstus IV, pamatęs tikrus iszpanų inkvizicijos siekius, protestavoja priesz ją. Jis apgarsino svietui, juog Ferdinandas apgavo jį, juog jis niekad nepatvirtinęs tokių apsiėjimų, kaip iszpanų tribunolo, juog jo noru, kad suteikė praszomą iszpanų karaliaus pavelijimą, buvę sugražinimas Iszpanijos atskalunus į tikėjimą ir iszganymas anų duszių, o ne žudymai anų, kaip tai karalius daręs. Szv. tėvas teip buvo nekantantas isz „katalikiszku“ Iszpanijos vieszpaczių Ferdinando ir jo paczios Isabelės, juog liepė suaresztavoti jų pasiuntinį Romoje.

Laiszke, raazytam 29 d. Sausio 1482 jis iszdėjo Ferdinandui ir jo parziai viską, ką mislijo apie jų įsteigtąją įrėdnę. Jis papeikė inkvizitorius už jų smarkų ir nekunigiszką pasielgimą ir visą ką darė, idant sumazinti tos įrėdnės smarkybę. Iszpanijos valdonai bet neatbojo ant to popiežiaus priesztaravimo.

(Toliaus bus).

Katalikiszka knygu krautuvė

Žvaigždės no. 29 tulas „Kaziuks, karabelnik nuo Ramygalos“, paremdamas užmanymą katalikiszkos knygu krautuvės, pasakoja, juog daugelis dabartinių kupczių knygomis tai esą ar sziausi szliuptarniai, kurie tyzciojasi iszgerų žmonių juos prilaikeanczių. P. Kaziuks pagarsino Žvaigždėje teipgi laiszką Lietuvos iszleistojo A. Olszevskio, kurs paskutiniame laike užsimanė praplatinti ir su užsidegimu platina tarp žmonių bjaurias, niekam nevertas, priesz-tikejimą knygas. Užbaigdamas savo rasztą las „karabelniuks nuo Ramygalos“, turįs didį patyrimą knygu kupczystėje raszo:

„... padarykit įtekme, kad nors greicziau užsidėtų katalikiszka knygu krautuvė, o prie knygu kad anoje pardsiduotų teipgi ir paveikslai szventųjų, kryzeliai, ražancziai, szkaplieriai, liktoriai ir kitoki daigtai reikalingi katalikiskam namui. Tik reikėtų didelio kapitolo, kad viską įrengti gerai ir kad su pelnu galima būtų parduoti perliorams. Manding reikėtų, kad ta krautuvė turėtų padėjus tam tikrą sztampą (ženklą) ant visokių savo daigtų ir kad kunigai klebonai persergėtų žmonės, kad be tų sztampų nieks nebepirktų jokio szvento daigto nuo perliorų. Jei Tamista, Brangus Pone, pasirupšit ir jei kitos katalikiszkos gazetos raszys apie szitą užmanymą, tai gal atsiras žmonių, ką norės akcijas pirkti ant jos įsteigimo.

Laikrasztis „Katalikas“, iszleidžiamas dabar Chicagoje brolių Tananėvicių teippat paremia užmanymą katalikiszkos knygu krautuvės. Sztai ką raszo to laikraszcziio redakcija.

Užmanymas P. T. Bendinsko, Žvaigždėj, kas link katalikiszkos knygu krautuvės labai geras ir į laiką.

Szendieninėse krautuvėse iszskiriant kelias ant tų paczių lentinų randa si ir Dievui auka ir velniui zvakutė.

Laikas lietuviams susiprast ir nusi-kratyt tų szaszų.

Velnius prie bažnyczios koplyczią budavoja, teip ir musų valnamaniai daro:

Ne keno kito centais iszduoda (iszdrukavoja] mėszlus Dembskio, Szliupo ir kitų, kaip centais lietuvių katalikų.

Kokiu budu? ugi pirkdami pas tuos isztvirkėlius szkaplierius, ražanczius, maldaknyges, szf Kortes ir t. t.; maitiname Szliupą, Dembskį ir kitus,

Szelpkime savuosius — szaukia. Gerai! ale savasis (nors pats isztvirkėlis) lietuviui katalikui mėszlų Szliupo, Dembskio tegul nesiulo ir kitų, ba žydas to nedaro, neveda į piktą pagundy- mą.

Kaltė užtatatai paczių katalikų lietuvių ir labai laikas susiprast, nes ką pristosi, toks pats stosi.

Kokiu stosi? ugi valnamaniu; o valnamanis tai vis tiek' ką isztvirkėlis!

Atsakymai.

J. F. Svirskiui ar Svirpaviczui. Brockton, Mass. — Priesz Tamistos korespondenciją protestavo apart A. Norvaiszos ir K. Czaltko, dar D. Pancerzinski, J. Kadyszius, W. J. Petkon, T. M. Kublisky, Feliks Brazas, John Kelliz, M. J. Stripin. Dabargi Tamista perszprasza vieno tik p. Petkuno, nors korespondencijoje ne Petkunas buvo minimas, tik kažinkoks Piszkunas. Ką tas reiszkia? Meldžiame paaiszkinimo.

J. K. — Galimės labai, bet pristūstos korespondencijos netalpšime.

Tikime, kad joje yra paraszta tikra teisybė, bet ji niekam nežingeid.

SUSIVIENYJIMO REIKALAI.

Izmesti isz Susivienyjimo.

Kadangi garbės sąnarys Susivienyjimo Lietuvių, Amerikoje, Juozas Pauksztis, teippat sąnariai to paties Susivienyjimo Mikolas Totorius (Plymouth, Pa.), Tamoszius Pauksztis (isz Pittston, Pa) ir Tamoszius Astramskas (isz Philadelphios) nuo XVI Seimo S. L. A. pradėjo atkalbinėti, ir lig sziol atkalbinėja žmones nuo prigulėjimo prie to Susivienyjimo, už tai mes sąnariai Centraliszko Komiteto S. L. A. pasiremdami ant konstitucijos S. L. A. (žiur. p. 28. rubika bausmės, paragrafa

b.) pripažįstame už reikalingą išmesti virszminėtus sąnarius iš S. L. A. ir garsiname.

1. Juog Juozas Pauksztis nustoja garbės sąnarištos Susivienijimo Lietuvių Amerikoje.

2. Juog tas pats Juozas Pauksztis, Mikas Totorius, Tamoszius Pauksztis, ir Tamoszius Astramskas, liekasi išmesti iš S. L. A. ir jokios tiesos prieš idėjų i Susivienijimo L. A. pinigų neturi. (29. p. paragrafas, d.)

A. W. Teplir, Prez.

John Karalus, Vice Prez.

Kaz. Radzewicz Kas.

Joseph Jurgielewich, Sekr.

Antanas Kalcziuskas, } Kasos globėjai.
Juozas Daukszys }

Suspenduoti sanariai, kurie nustojo tiesos gauti po-smertine.

M a h a n o y - P l a n e, P a.

Tamoszius Vilkaitis

Audrius Mikalauckas

Marė Vilkaitienė

Vincas Pudinskas

Mikas Daukszys

Antanas Czekaitis

Kazys Ivanauckas

Stasys Prugadskis

D e l r a y, M i c h.

Simanas Urbanta

Andrius Savickas

Marė Savickienė

Mikas Mockus

Mikas Kupczinskas

Jonas Kassevyczius

D e t r o i t, M i c h.

Juozas Backevyczia

Juozapatas Bujauckas

Jonas Didžgalvis

Vincas Szatulaitis

Marė Szatulaitienė

Leonas Adamavyczia

Domice Adamavyczienė

Pranas Strakalaitis

Juozas Pumeris

Jurgis Belevyczia

Liudvikas Babina

Jurgis Szalaszavyczius

Augustas Kavaitis

Mateuszus Vėlyvis

Vincas Szarkauckas

Morta Szarkauckienė

Antanas Kunigiszkis

Marė Kunigiszkienė

Mikas Szalaszavyczia

Bronė Szalaszavyczienė

Antanas Ambrasas

Alzė Butrimavyczienė

Karolius Butrimavyczius

Marė Butrimavyczienė

Pranas Burtrimavyczius

Antanas M. Konusas

Julius Bunsis

Jieva Ambrozevyczienė.

B r o o k l y n N. Y.

Jurgis Jokubaitis

Petras Draugialis

Motiejus Lukaszevyczia

Ona Tanckuvienė

Juozas Venckevyczius

Petras Akucevyczia

Marė Draugelienė

Jonas Jesevyczia

Marė Jesevyczienė

Marė Venskevyczienė

Agn. Skripkevyczienė

Petras Skripkevyczia

Juozas Krapukaitis

Juozas Merkevczius

Vincas Struogis

Antanas Rugienius

Kazys Venckevyczia

Antanas Mėszlis

Jurgis Stepanavyczia

Pranciszka Stepanavyczienė

Juozas Szunskis

Baltrus Levonas

N e w a r k, N. J.

Antanas Maczi-

Katrė Maczienė

Adole Praniėnė

Magdė Andruszienė

Vincas Ambrozevyczia

A t h o l, M a s s.

Jonas Braszkis

Alzė Braszkienė

Juozapatas Skupas

Paulius Stirkis

A n s o n i a, C o n n

Mateuszus Paseckas

Ona Paseckienė

Jonas Bagdonas

Katrė Bagdonienė

W e s t v i l l e, I l l.

Mateuszus Dervinis

Jonas Kirvelevyczia

Jos. Kurtinaitis

Jonas Dervinis

Ignotas Szukis

Pranas Bendorius

Pranas Ambrozevyczia

Martynas Baranauckas

Juozas Brozukas

W e s t v i l l e, I l l d r. S z v. P e t r o
i r P o v i l o

Andrius Jesaitis

Kaz. Masiulis

Juozas Mureika

Petras Karalaitis

Jonas Savickas

Jurgis Peczinkaitis

Antanas Ilginis

Povylas Masiulis

Juozas Juozaitis

Ant. Žibutis

Pranas Gudiszauckas

Jonas Januszauckas

Juozas Dailydė

Jonas Szliazas

Juozas Uždavinis

Vincent Povylaitis

Vincas Kreivėnas

Andrius Apėnaitis

Motiejus Sabeckis

Johimas Atulis

B a l t i m o r e, M d.

Pranė Radauckienė

Antanas Radauckas

Ona A-zmanavyczienė

B r i d g e p o r t, C o n n.

Viktoras Latvė

B r o c k t o n, M a s s

Jonas Kadiszius

Jonas Ketvirtis

Felix Bražas

T. M. Kubilskis

Viktorija Kubilskienė

C h i c a g o, I l l.

Jonas Montvila

C i n c i n n a t t i, O h i o.

Vincas Trakauckas

C h i c a g o, I l l d r. P u d y m a s.

Motiejus Varanko

Mikalina Varankienė

Antanas Varanka

Juzefina Varankienė

Antanas Stefanavyczius

Marė Stefanavyczienė

Edvardas Cegliarskis

Karolius Cegliarskis

Aleksandras Szidlauskis

Johanna Szidlauckienė

C l e v e l a n d, O h i o.

Jonas Zidziunas

Juozas Kuncaitis

M o t e r i ų d r. C l e v e l a n d, O h i o

Ona Jablonskienė

Agota Kuncaitenė

Ona Židziunienė

Ona Akszienė

Petronė Dromantienė

Jokubas Didvalis

Jieva Didvalienė

Juozas Jurgelevyczia,

Centr. Sekr.

W. SŁOMINSKA,

679 Milwaukee Avenue, CHICAGO, ILL.

Mano Dirbtuve tapo
Apdovanota

DWIEMS MEDALIAIS

ant Kosciuszko Parodos už rupestingą, teisingą ir artistiską išdirbimą.

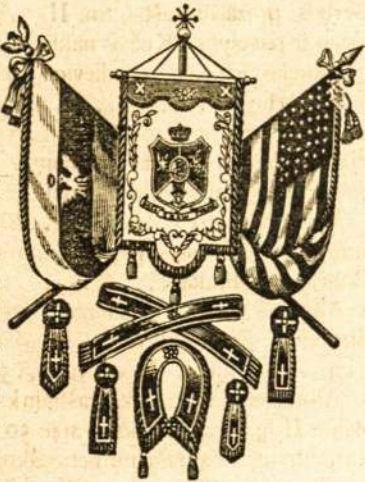

**KARUNŲ, SZARPŲ,
KUKARDŲ, ROZETŲ,
BERLŲ, MARSZALKINIŲ LAZDŲ ir tt.**

Turin už garbę apreikšti guodinius Kunjams ir guodoti. Draugystėms, kad asz dirbu wis augszoziaus paminėtus daigtus **Pigiausei, Teisingiausei ir Geriausei**, nes per 30 metų užsiimdama išdirbimais įgijau geriausę praktikę ir dėl to galiu wisę padirbt pigiau ir geriau negu kiti fabrikai.

Su guodone

W. SŁOMINSKA, 679 MILWAUKEE AV., CHICAGO, ILL.

K. Radzeviczius.

Puikiausia visam Shenandoah'ri
RESTAURACIJA.

Tris syk ant dienos **KARSZTI UŽKANDZIAI**, o teip visada szalti dykai. Geriausi ir pigiausi **PIETUS**, viskas szviežia: **CIGARAI** pirmos klesos. Priegtam koznas lietuvys ras **SZIRDINGA RODA** kiekvienam reikale. O ir **PINIGUS MAINO** ir siunczia į **LIETUVA** ir į kitas dalis svieto.

121 E. Centre str,
SHENANDOAH, PA.

V. Chmieliauckas

E. CENTRE STR.
SHENANDOAH, PA

Užlaiko didelę **krautuve cigarų, vynoir visokių likerių**, o pardavinėja pigiaus nēkaip svetimtaucziai, kurie užlaiko pulkus agentų nutukusių už lietuviszkus pinigus.

Taigi vyrai susipraskime, ir duokime uždirbti saviszkiu

ŽENKLUS SUSIVIENYJIMO norinti turėti, turi nusipirkt pas Centraliszką Susiv. kasierių p. K. Radzeviczių pas siuncziant jam 1 dol. ir 50 centu.

Adresas yra „TEVYNEJE.”

Šios knygos yra gaunamos S. L. A. Spaust

Budas senovės lietuvių ir žemaičių	50c.
Istoria Europos	15
Kražių skerdyne	5
Padėjimas lietuvių tautos rusų vieszpatystėj 35	
(Ta pati kniga maskoliszkoji kalboi ..	\$1,00)
Kristiono Donelaiczio rasztai (eilės)	40
Medega mūsų tautiszkaai vaistinikystai ...	40
Medega Sim. Dankanto biografiai	80
Pajauta, (pasaka isz Lietuvos istorios) ..	60
Naktys (eilės) E. Youngo, vertė L. Ivins.	15
Pavasario balsui, (eiles Mairionio)	15
Kanklės, (eilės ir dainos)	15
Jonas isz Kempės ir Szilka, (eilės)	15
Gipsinis Jotis ir Per kytrumą, (pasakos),	17
Zentas del parodos (komedia), vertė Sel..	15
„Tėvynė“ 1896 metų, visi numerai	100
„Tėvynė“ 1897 metų, visi numerai	1,50
„Tėvynė“ 1898 metų visi numerai	1,50
„Tėvynė“ 1899 metų visi numerai	1,50
Kun. A. Burba, jo gyvenimas ir darbai ..	25
Istoria szventa seno ir naujo įstatymo ...	50
Prilips Ožys liepto galą (Drama 5 aktuose 2)	15
Mainieris ir leberis	20
Diedai ir Gražina	30
Trumpi Atsakymai priesz Religiją	25
Dogmatas apie Pragarą	10

Geriausiai Inteisyta

LIETUVISZKA SPAUSTUVE

GREITAI, GERAI IR PIGIAI ATLIEKA
VISOKIU! DRUKORISZKUS DARBUS.

V. J. Stagaras,

119 E. Centre Str., Shenandoah, Pa.

Lietuviszka Dirbtuve

ARNOTU, KOPU, BALDAKIMU, ir kitų visų bažnytinių parėdų; teipogi del draugyszių: **KARUNU, KUKARDU, KEPURIU, ŽENKLU** ir tt. Norėdami savo darbu suszelpti savo tautietę ir kad tas darbas butų priderancziai atliktas, atsiszaukite pas:

T. ANDRIUSZEVICZAITE

115 W. Division St. Chicago, Ill.

GERA PROGAI

Per tris mėnesius visi Susivienijimo sąnariai gali gauti tik Už pusę prekes sekancijas knygas.

Medega Simano Daukanto biogrataijai. Dirvos kn. I. Shenandoah, Pa., 1898 m., pusl. 128. (Su paveikslėliais).....\$1.00.

Medega mūsų tautiškai vaistininkystai. Dr. J. Basanavičiaus, su dviem autoriaus paveikslais...40 c.

Rankvedis Senoviškos istorijos. Kn. I. Rytų šalys. Ant 72 pusl. aprašyta trumpa istorija senovės Aigipto, Assirijos ir Babilonijos, Fenicijos, Medijos ir Persijos, Judejos, Indijos ir Kynų, su 14 pav. pagal Firher'į ir Gazeau, parengė kun. A. Milukas....50 c.

Anima Vilis. Labai graži apysaka Marės Radzevičiūtės, iš Siberijos gyvenimo, 169 psl.75 c.

Lietuviškas Albumas. Paveikslai lietuviškų raštininkų ir vietų. I-mas išleidimas.....50 c.

Rankvedis Senoviškos istorijos. Dalis II. Graikija (su paveikslėliais). Pagal Fisherį ir kitus parangė kun. A. Milukas.....40 c.

Lietuviškai Trakiškos Studijos. Didei svarbus mokslinis Dr. J. Basanavičiaus veikalas, kuriame mokintas senovės tyrinėtojas išveda lietuvių trakišką pajimą.....60 c.

Pajauta, Lizdeikos duktė arba Lietuva XIV šimtmetyje. Knyga I. Istoriskas apsakymas Bernatavičiaus.....60 c.

Lietuviškos pasakos. Medega lietuviškai mitologijai. Surinkta Dr. J. Basanavičiaus. Knyga I. Kaštais kun. A. Miluko, pusl. 192. Čia telpa daugelis seniausių lietuviškų mitologinių pasakų kaip: Dievas ir Velnias; Žmogus ir Velnias; apie Raganas ir Raganius; apie Deives, Laimą ir Laumes; apie Dalį; apie Giltingę; apie Šalną ir Šaltį; apie Vėjus; apie Milžinų; apie Zalčius ir Smakus; apie Vilktačius arba Vilkalokus. Knyga turi didelę mokslinę vertę.....\$1.50.

Lietuviški Dainiai pradžios XIX šimtmečio. Kliasiškai tautiškas perjodas Jr. Jon. Telpa čia visi iki šiol žinomi poetiški veikalai.....40 c.

Populiariškas Rankvedis. Fizikos. Labai naudinga knygelė. Šioje knygelėje yra išguldytos paslaptys fizikos žodžiais ir paveikslėliais, kurias žmogus perskaitęs išgaus daug išminties prie visokių išdirbysčių.....75 c.

Trakiečių Dzukų dainos. Išleido kun. A. Milukas. Shenandoah, Pa., 1899 m., pusl. 88....60 c.

Tetervinams burkuojant. Paveikslėlis, Marės Radzevičiūtės. Vertė Selimas. II. Kur trumpa, ten truksta. Kosminskio humoreska. Lietuviškai išgulde Andrius. Shenandoah, Pa., 1897 m.....10 c.

Tvanas, istoriška apysaka H. Sienkevičiaus. Dalis I. Kaštu kun. A. Miluko.....80 c.

Tvanas, istoriška apysaka H. Sienkevičiaus. Dalis II. Kaštais kun. A. Miluko ir Vytauto....\$1.00

Kristijono Donelaičio Raštai. Metų laikai ir kitokios eilės. Psl. 134.....40 c.

Padejimas Lietuvių Tautos Rusų Viešpatystėje Socijologiškas paaiškinys gr. Lelyvos. Vertė kunigas A. Kaupas. Kaštais kun. A. Miluko.....35 c.

Devoniškių Kryžius. Aprašymas.....10 c.

Kun. A. Pabriežos Botanika. Didei svarbus to garsaus mūsų mokslininko veikalas.....\$1.00

Kun. A. Burbos prozaiški raštai, tm. I. Telpa čia apsakos: Tyrmiškių Andrius, Šviesulė, Drašybė ir išmintis žmogaus, Apiburta avis, Tėvo patuliniai žodžiai, Naujalenkis iš prievartos, Sesuo, Už tėvynės meilę, Burtininkas iš Cucugvano (Austrijoje), Sodžiaus elgėta, Velnio išpažintis ir Smertis ant nosies.....80 c.

Kun. A. Burbos prozaiški raštai, tm. II. Apysakos; Lyginai kaip ir pavylyta, Kučios naktis, Kareivio duktė Dzukelio sapnas, Bedievio dangus Senutis, Sugyvenimo vilnyse.....50 c.

Ta pati knyga ant geresnės popieros.....60 c.

Kun. Totoriaus, „Pamokslai gražių žmonių“. Labai gražūs ir pamokinanti skaitymai dėl mažų ir priaugančių vaikų. Cenzura ležia į Maskoliją....60 c.

Katalikų Bažnyčia ir Mokslas pagal Zahm'ą iš angliško vertė kun. A. Milukas.....15 c.

Lietuviškas Albumas, antras išleidimas, dalis I. Paveikslai istoriškų vietų, lietuviškų namų, išdarbių ir kitokių. Išldo kn. A. Milukas. 1900 m....50 c.

Lietuviškas Albumas. Lietuviški raštininkai ir žymesni vyrai; dalije II-je telpa paveikslai apie 50 lietuviškų raštininkų podraug su aprašymų lietuviškoje ir angliškoje kalbose lietuvių rašliavos iš tautiško kilimo XIX šimtmetije, teipgi paveikslai 8 kankintinių už lietuvių. Antroje dalije patalpinti lietuviški tipai, teipgi Lietuviška grįčia ant Paryžiaus parodos, uždėtojai labdaringos draugystės Petropilije etc.... Knyga šita privalo papuošti kozną lietuvišką namą.....\$1.00

Išpažinties istorija, pagal A. Guillois vertė kn. A. Milukas.....50c.

Kun. A. Bortkevičiaus — Pamokslai apie Sakramentus.....\$1.00

Valdimierius, kun. Šmidto apysaka. Vertė kun. A. Milukas.....25 c.

Duonos jieškotojai, H. Sienkevičiaus apysaka, vertė V. Stagaras.....35 c.

Žentas dėl parodos.....15 c.

Du broliu, piešinys iš Turkų karės.....5 c.

Zemaičių Vyskupystė, vysk. M. Valančiaus \$1.00

Visos šitos knygos tėvynėje gyvenantiems lietuviams yra pristatomos net iki parubežiui už didei sumazintą prekę, butent dolerį skaitant už rublį, o centus už kapeikas. Rašant reik padėti antrašą:

Rev. A. Milukas, Shenandoah, Pa.

A. HOLDERMAN,

Pigiausiai parduoda sziubinius ir szejp visokius aukštinius žiedus, puikiai patalpo laikrodžius ir džegorius. Pas jį galit pirkt lempų, žiedų, džegorių, lenčiugėlių, grafonų ir t. t. Geresni daiktai, pigesės prekės, viskas yra gvarantuota.

HOLDERMAN'S Jewelry Store,
112 N. MAIN STR., SHENANDOAH, PA.

ŽVAIGŽDĖ

Didžiausias katalikiziskas tautiskas lietuviskas laikraštis. Išsaina kas cztvergas. Kasztuoja ant metų \$2.00 i už marę \$2.50. Telpa „Žvaigždė“ puikios patrijotiziskas apysakos užimancijos kiekviėna žmogų.

Raszant i „Žvaigždes“ redystę reikia padeti tokį adresa:

„ŽVAIGŽDĖ“
Station W. P. O. B. 17
Brooklyn, N. Y.

DR. J. C. FAUGHNAN, VETERINARISZKAS GYDYTOJAS

Gydo visokias ligas, kokiomis tik naminiai gyvuliai gali apsirgti.

Jei kam reiktų, visados, kiekviėna valandą tą daktarą galit rast.

Commercial Hotel, Shenandoah, Pa.

Ziurekite Visi!

Kad pas mane yra dailiausio ir gražiausio sztofo ant dresių netgom ir moterims, ant mąsto ir gataų, ir pigiausia prekė, ką gali gaut visoj Amerikoj. Visokio szilko ir visokio tavoro ant sziubinių dresių. Yra pas mane kaldry, p q ir t. t. ir viskas ko pigiau-iai. Užėik ir paziūrėk, o pamatysi, kad asz teisybę sakau.

Morkelukas -Supowitz-

Ant placzios ulyczios,
13 S. Main Str.
Shenandoah, Pa.

JAMES J. BELL.
Advokatas
(ATORNEY AT LWA)
Gyvenantis paczto name.
Shenandoah, Pa.

A. M. Matusевичz.

Agentas

Vargonų, Pijanų, Siuvamų Maszinų, Cigarų ir papirosų

Vargonus, pijanus ir maszinas luodu ant 20 dienų ant iszmėginimo. Jiegu per tą laiką palintas instrumentas pasirodytu negerų, ar per bragum, asz jį atsimsiu atgal, ir per tą laiką niekas nekasztuos. Užtikrinu, kad nuo manęs pirksite viską pigiau kaip visoj Amerikoj galėtumet gauti, nes asz visokius daiktus imu stacziai isz fabriko, ir todėl galiu juos parduot pigiau, kaip tie, ka isz wholesale ima. Meldziu tik pamėginti o užtikrinu, kad busit užganėdinti.

A. M. Matusевичz,
605 W. Mahanoy Str., Mahanoy City, Pa.

A. L. GRAICZUNAS,

(LIETUVISZKAS DAKTARAS.)

227½ W. Division st., CHICAGO, ILLINOIS

PRIMA LIGONIUS

{ nuo 8 iki 10 ryto,
nuo 12 iki 1 po piet,
nuo 7 iki 9 vakare.

Atėik pats arba gali paszaukti i savo namus. Gydau pasekmingai ir didžiausioje paslapyje uzlaikau užsikreczianczias limpanczias gėdingas ir prastoto vyriszskumo ligas. Atėiszauken tiems per laiszką su apraszymu savo ligos duodu rodą.